

Bank BGZ
ul. Kasprzaka 10/16
01-211 Warszawa
tel. (22) 860 44 00
fax. (22) 860 58 68
<http://www.bgz.pl>

Główny Ekonomista
Dariusz Winek
tel. +48 22 860 43 56
dariusz.winek@bgz.pl

Departament Analiz Makroekonomicznych i Sektorowych
BankBGZ.Research@bgz.pl

Analizy rynków rolnych

Marta Skrzypczyk
Kierownik Zespołu
tel. 22 860 59 55
marta.skrzypczyk@bgz.pl

Izabela Dąbrowska-Kasiewicz
tel. 22 860 56 54
izabela.dabrowska@bgz.pl

Anna Jaworowska
tel. 22 860 52 23
anna.jaworowska@bgz.pl

Michał Koleśnikow
tel. 22 860 50 58
michal.kolesnikow@bgz.pl

Adam Walski
tel. 22 860 52 98
adam.walski@bgz.pl

Analizy regionalne i rynku nieruchomości

Monika Dybciak
monika.dybciak@bgz.pl

Analizy makroekonomiczne

Wojciech Matysiak
wojciech.matysiak@bgz.pl

Mateusz Mokrogulski
mateusz.mokrogulski@bgz.pl

Analizy kursu walutowego

Piotr Popławski
piotr.poplawski@bgz.pl

Danych dostarcza:
Sparks Polska, KE, Reuters
GUS, MRiRW, IERIGŻ

Zboża:

- W styczniu oraz na początku lutego na światowy rynek zbóż silnie oddziaływała sytuacja na półkuli południowej.
- W ostatnich dwóch tygodniach ceny pszenicy na europejskich giełdach terminowych spadły przeciętnie o 6%. Różnica w notowaniach ceny pszenicy paszowej (Londyn) i konsumpcyjnej (Paryż) z dostawą w marcu wynosi obecnie 31 EUR/t.

Rośliny oleiste:

- Trwające od jesieni ubiegłego roku słabnięcie złotego przekłada się na wzrost notowań nasion rzepaku i produktów jego przetwórstwa w stopniu niższym od oczekiwanego.
- Czynniki kształtujące europejski i światowy rynek rzepaku przemawiają za stabilizacją cen w marcu br.
- UE - złe warunki rynkowe dla europejskich producentów biodiesla utrzymują się co najmniej w I połowie 2009r.

Mięso:

- Od kilku tygodni szybko drożeje bydło rzeźne, które jest już o 14% droższe niż przed rokiem.
- Według wstępnych danych, w 2008 r. import surowej wieprzowiny wyniósł prawie 440 tys. t. (+80% r/r) a import trzody chlewnej żywej 55 tys. t. (+249%).
- W UE nieprzerwanie od 11 tygodni tanieje trzoda chlewna - największe spadki wyrażone w euro notuje się w państwach naszego regionu.

Mleko:

- Dane GUS i MRiRW wskazują na dalsze spadki cen skupu mleka.
- Stabilizują się światowe ceny przetworów mleczarskich.

Owoce i warzywa:

- W styczniu wzrosły ceny skupu jabłek na eksport.
- Zapasy gruszek są w Europie w styczniu br. były niższe niż rok wcześniej.

Środki produkcji:

- Po wielu miesiącach spadków w styczniu część pasz przemysłowych zaczęła drożeć.
- Import surowców paszowych pochodzenia sojowego w 2008 r. spadł o 5% i wyniósł 1,8 mln ton.

Ważne daty:

Data	Wydarzenie
do 31.03.09	Termin składania przez organizacje branżowe lub międzybranżowe propozycji programów promocyjnych i/lub informacyjnych.
do 31.05.09	Termin składania oferty sprzedaży pszenicy i jęczmienia na zapasy interwencyjne w Oddziałach Terenowych ARR, z możliwością realizacji dostaw zbóż do 31 lipca 2009 r.
do 31.05.09	Termin składania oferty sprzedaży kukurydzy na zapasy interwencyjne w Oddziałach Terenowych ARR w ramach II etapu, z możliwością realizacji dostaw zbóż do 31 lipca 2009 r.

Ceny referencyjne/minimalne w Unii Europejskiej

Produkt	Cena (w EUR)	Cena (w PLN*)	Od	Do
Pszenica, jęczmień, kukurydza	103,15 EUR/t	460,26 PLN/t	01.02.2009	28.02.2009
Buraki cukrowe	27,83 EUR/t	93,92 PLN/t	01.10.2008	30.09.2009
Odtłuszczone mleko w proszku	169,80 EUR/ 100 kg	757,65 PLN/100 kg	01.09.2008	30.06.2009
Masło w blokach	246,39 EUR/ 100 kg	1099,39 PLN/100 kg	01.07.2007	30.06.2009

* Według fixingu EBC z dnia 30.01.2009 r., z wyjątkiem cen buraków cukrowych – średnia cena z września 2008 r.

Średniodobowe kursy walutowe

Tydzień	EUR/PLN	USD/PLN	GBP/PLN
26.01–01.02	4,40	3,38	4,79
02-08.02	4,59	3,57	5,18
09-15.02	4,58	3,55	5,17
16-22.02	4,79	3,79	5,40

Zboża

Rynek krajowy

Dane tygodniowe MRiRW wskazują, iż ceny zbóż w kraju w pierwszej połowie lutego w dalszym ciągu rosły, w szczególności kukurydzy. Również z informacji gromadzonych przez Sparks wynika, iż zboża paszowe drożeją. W okresie od 4 do 18 lutego br. ceny płacone przez zakłady paszowe za pszenicę paszową wzrosły z 420-480 PLN/t do 440-530 PLN/t, a kukurydzy z 410-480 PLN/t do 440-520 PLN/t. Jednakże pozostają one bardzo zróżnicowane w zależności od regionów kraju oraz jakości sprzedawanego ziarna i wielkości partii.

Rynek światowy

Od początku 2009 r. na światowy rynek zbóż silnie oddziaływała sytuacja na półkuli południowej, w szczególności Argentynie, gdzie susza wpłynęła na ograniczenie zakończonych w styczniu zbiorów pszenicy. W ubiegłym roku w tym kraju, już drugi rok z rzędu, zbiory pszenicy były niskie i wyniosły 8,3 mln t (-0,7 mln t r/r) w porównaniu z 16,3 mln t w 2006 r. (najniższe zbiory od 20 lat). W sezonach 2005/2006 - 2007/2008 Argentyna eksportowała od 8-10 mln t pszenicy, co stanowiło 7,4-10,8% światowego eksportu. Argentyńska agencja handlu rolnego (ONCCA) już od 29 stycznia br. nie wydaje pozwoleń na eksport pszenicy, w celu zapewnienia wystarczającej podaży na rynku krajowym oraz niedopuszczenia do gwałtownego wzrostu jej cen. Ograniczenia w wywozie zbóż z Argentyny będą mieć przede wszystkim wpływ na sytuację w regionie, w szczególności na rynek brazylijski, na który była kierowana duża część argentyńskiego zboża. Według *F.O.Lights* do Brazyli w sezonie 2008/2009 zostanie sprowadzone łącznie 5 mln t ziarna, a utrzymujące się niskie ceny frachtów powodują, iż konkurencyjne wobec zboża z Ameryki Północnej, może okazać się ziarno z basenu Morza Czarnego oraz UE. W okresie od 22.01 - 20.02.09 r. *Baltic Exchange Dry Indeks*, odzwierciedlający zmiany cen frachtów na świecie wzrósł z 945 do 2057 pkt., jednakże nadal był o 71% niższy, aniżeli w analogicznym okresie 2008 roku. W ostatnich przetargach na zakup pszenicy przez Egipt, koszty transportu drogą morską z USA wynosiły 11,80 USD/t, a z Francji 10,07 USD/t przy wolumenie 60 tys. ton.

W ostatnich tygodniach na kształtowanie się notowań cen na rynku globalnym ma również wpływ nadal niestabilna sytuacja na rynkach finansowych oraz rewizje szacunków zapasów zbóż, jaki i prognoz zbiorów w nowym roku gospodarczym. Notowania pszenicy miękkiej od początku br. na amerykańskiej giełdzie CBOT obniżyły się o 34 USD/t do 191 USD/t, m.in. w wyniku silnego dolara. Na giełdach europejskich w styczniu i na początku lutego odnotowano stabilizację cen pszenicy, jednakże w ostatnich dwóch tygodniach jej notowania na rynku terminowym spadły przeciętnie o 6%. Różnica w notowaniach ceny pszenicy paszowej (Londyn) i konsumpcyjnej (Paryż) z dostawą w marcu wynosi obecnie 31 EUR/t.

Przeciętne ceny (PLN/t; bez VAT) płacone przez przedsiębiorstwa dokonujące zakupu zbóż (09-15.02)

Towar	Rodzaj	Polska	Makroregiony*		
			Centralno-Wschodni	Południowy	Północno-Zachodni
Pszenica	Kons.	541	575	530	539
	Pasz.	471	478	474	465
Żyto	Kons.	373	363	366	387
	Pasz.	399	426	nld	378
Jęczmień	Kons.	456	-	461	nld
	Pasz.	449	438	nld	452
	Brow.	655	nld	nld	649
Kukurydza	Pasz.	477	461	486	482
Owies	Kons.	414	-	472	nld
	Pasz.	351	352	-	nld
Pszennyżyto	Pasz.	423	430	nld	420

Źródło: MRiRW

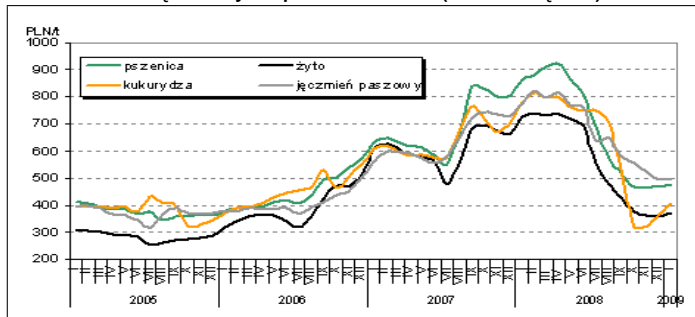
 * Makroregiony: Centralno-Wschodni: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, świętokrzyskie, podkarpackie, śląskie; Północno-Zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie
nld – niewystarczająca liczba danych

Dynamika (%) średnich cen zakupu zbóż w Polsce

Tydzień	Pszenica kons.	Żyto kons.	Jęczmień paszowy	Kukurydza paszowa
t (09-15.02) (PLN/t)	541	373	449	477
t/t-1 (02-08.02)	0,19	0,54	1,13	3,92
t/t-2 (26.01-01.02)	0,19	0,54	1,13	3,92
t/t-3 (19-25.01)	7,98	1,63	7,16	11,97
t/t-4 (12-18.01)	8,85	-0,80	8,45	14,66
r/r	-39,69	-49,93	-45,38	-42,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie MRiRW

Przeciętne ceny skupu zbóż w Polsce (dane miesięczne)

Źródło: GUS

Ceny zbóż w wybranych krajach UE (EUR/t; 09-15.02) oraz w Rosji (pszenica paszowa, fob Black Sea (BS); jęczmień paszowy, fob BS) i na Ukrainie (jęczmień paszowy, fob BS)

	Pszenica konsum.	zmiana tyg. (%)	Jęczmień paszowy	zmiana tyg. (%)	Kukurydza paszowa	zmiana tyg. (%)
Rosja	145	-3,1	135	-4,1	-	-
Ukraina	bd	bd	135	5,9	-	-
Hiszpania	149	0,0	138	138,0	156	bd
Niemcy	139	2,2	115	-0,9	130	0,8
Czechy	110	bd	88	-2,3	100	-2,0
Słowacja	138	4,5	83	bd	102	10,9
Węgry	112	0,9	88	2,3	93	bd
Polska	121	7,1	82	22,0	103	5,1
UE-27	138	0,0	111	1,8	118	2,6

Źródło: MRiRW, Reuters

Ceny zbóż na giełdach światowych (USD/t) z 20.02.2009 r.

Giełda	Zboże	III 09	V 09	VII 09	IX 09
CBOT	kukurydza	137,87	141,33	154,03	148,65
	pszenica SRW	190,77	194,89	199,22	207,60
MGE	pszenica DNS	229,87	224,94	222,00	223,03
KCBT	pszenica HRW	204,37	207,01	210,54	214,29
MATIF*	pszenica	140,75	141,00	141,5(VIII)	148,5(XI)
LIFFE**	pszenica	109,50	112,00	115,50	122,00(XI)

Źródło: Reuters

CBOT - Chicago Board of Trade; KCBT - Kansas City Board of Trade; MGE - Minneapolis Grain Exchange;

* MATIF - Marche a Terme International de France (EUR/t)

** LIFFE - London International Financial Futures and Options Exchange (GBP/t)

Oleiste

Rynek krajowy (09.02-15.02)

Według danych MRiRW w drugim tygodniu lutego nieznacznie zdrożały nasiona rzepaku o 2,1%. Powtarzające się w ostatnich dwóch miesiącach niemiernodajne dla rynku pojedyncze znaczne wahania w dół cen oleju rzepakowego zostały prawdopodobnie i tym razem spowodowane przerwą technologiczną w jednym z największych zakładów tłuszczowych. Niewielki eksport powoduje, że trwające od jesieni ubiegłego roku słabnięcie złotego w znacznie mniejszym stopniu niż mogłoby się wydawać, oddziałuje na wzrost cen nasion rzepaku i produktów jego przetwórstwa.

Rynek europejski i światowy

Rynek rzepaku w marcu br. kształtować będą głównie wyższe prognozy zbiorów w nadchodzącym sezonie 2009/10, z wyjątkiem Ukrainy gdzie prognozuje się po raz pierwszy spadek produkcji do 1,5-1,7 mln ton (z 2,8 mln ton w sezonie 2008/09) oraz problemy unijnej branży biodiesla. Duża zmienność notowań i niskie ceny ropy naftowej oscylujące około 40 USD/baryłkę sprzyjać będą osłabieniu popytu i utrzymywaniu wysokich stanów zapasów. Z kolei za utrzymaniem cen, co najmniej na obecnym poziomie, przemawiają najniższe od sezonu 2003/04 zapasy soi w USA, susza w Argentynie, płn. Chinach i Brazylii, możliwość odnowienia strajku rolników argentyńskich, przesunięcie subwencji do producentów biodiesla PME w Indonezji oraz spadająca produkcja oleju palmowego w Malezji.

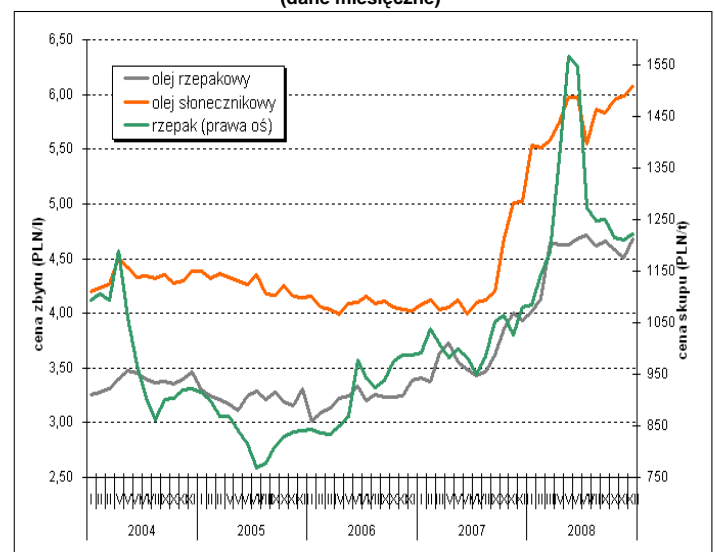
Biopaliwa Czynniki determinujące warunki na największym niemieckim rynku biodiesla, oddziałują na branżę w Europie, tj. wzrost podatku z 0,15 do 0,21 EUR/l, wysiłki celem wykluczenia bioestrów pochodzenia sojowego i palmowego z NCW, opóźnienia legislacyjne w przyjęciu odpowiedniej ustawy, a także stały import dotowanego amerykańskiego B99. W rezultacie zachwiania zaufania nabywców, kupują oni biodiesel wyłącznie w transakcjach o bardzo krótkich terminach dostaw. Nastąpiło również załamanie rynku czystego biodiesla B100. Brak długoterminowych zamówień uniemożliwia planowanie zakupu surowców. W tym samym czasie marże producentów poddane są silnej presji rynku. Pogorszenie warunków rynkowych dotyczy zwłaszcza końca ubiegłego roku. Jeden z wiodących europejskich producentów Biopetrol Industries AG mimo wzrostu przychodów do 300 mln EUR w 2008r. wobec 218 mln EUR w 2007r. osiągnął stratę na działalności operacyjnej (EBIT) 11,5 mln EUR wobec zysku 5,4 mln EUR rok wcześniej. Z rynku biodiesla w UE całkowicie wycofała się szwajcarska grupa GATE, sprzedając m.in. zakłady w Niemczech znane pod nazwą Neckermann. Na rynku brytyjskim w wyniku napływu B99 funkcjonują już tylko dwaj liczący się producenci Biofuels Corp i Argent Energy, pozostali zawiesili produkcję. Udział B99 na tym rynku przekroczył 38%. W Belgii Proviron zawiesił produkcję z powodu braku zachęt do blendingu i kar za jego nie realizowanie. Pozostałe lokalne zakłady Oloen, Bioro i Neochim produkują wyłącznie na zamówienia eksportowe. Zakłada się utrzymanie niekorzystnych perspektyw dla branży, co najmniej w I połowie br.

Dynamika (%) średnich cen sprzedaży (bez VAT) (09.02-15.02)

Tydzień	Rzepak (PLN/t)	Olej rzepakowy rafinowany (PLN/t)	Śruta rzepakowa (PLN/t)	Makuch rzepakowy (PLN/t)
t (09.02-15.02)	1242	3176	558	527
t/t-1 (02.02-08.02)	2,06	-8,92	-0,55	5,96
t/t-2 (26.01-01.02)	1,73	-5,49	-1,38	25,95
t/t-3 (19-25.01)	1,07	-11,54	11,06	26,77
t/t-4 (12-18.01)	4,27	-0,54	21,35	25,08
r/r	14,64	-3,72	-5,96	-14,16

Źródło: MRiRW

Przeciętne ceny skupu i zbytu produktów oleistych w Polsce (dane miesięczne)

Źródło: IERIGŻ

Ceny produktów oleistych na giełdach światowych z 20.02.2009 r.

Termin dostawy	CBOT (USD/t)		MATIF (EUR/t)	
	soja	śruta sojowa	rzepak	surowy olej rzepakowy
III 09	316,88	270,00	-	-
V 09	317,17	267,20	278,50	1025,00
VII 09	319,38	266,90	-	-
VIII 09	317,24	264,50	283,00	1030,00
IX 09	309,01	257,00	-	-
X 09	-	250,70	-	-
XI 09	305,12	-	287,00	1035,00
II 10	-	-	290,00	1040,00
V 10	314,13	249,70	290,50	1045,00
VIII 10	315,96	-	290,50	1045,00

Źródło: Reuters

CBOT - Chicago Board of Trade; MATIF - Marche a Terme International de France

Mięso

Rynek krajowy

W drugim tygodniu lutego (9-15.02) w zakładach monitorowanych przez MRiRW więcej płacono za żywca wieprzowy, wołowy i kurczęta, trochę mniej niż tydzień wcześniej płacono za indy.

Wydaje się, że tak jak prognozowaliśmy (np. Agro Tydzień z 12.01.2009), najbardziej na osłabieniu złotego zyskują producenci bydła rzeźnego i zakłady eksportujące wołowinę. Ceny zakupu bydła zaczęły wyraźnie rosnąć w połowie listopada a od połowy stycznia tempo wzrostu cen jeszcze przyspieszyło. Podczas gdy w pierwszej połowie stycznia cena bydła była przeciętnie o 7% wyższa w relacji rocznej, obecnie jest już o 14% wyższa. W pierwszym okresie ceny rosły przeciętnie tygodniowo o 4 grosze, a w drugim okresie ponad 7 groszy na tydzień. Ostatnio szybszy wzrost cen notowano tuż po wejściu Polski do UE.

W rezultacie rosną ceny bydła na targowiskach. Według danych MRiRW w omawianym tygodniu cielęta na targowiskach przeciętnie kosztowały 8,6 PLN/kg w porównaniu z 8,2 PLN/kg w połowie stycznia. Jednakże cielęta są tańsze niż przed rokiem - wynika to prawdopodobnie z mniejszego zapotrzebowania ze strony eksporterów. Ceny młodego bydła opasowego (5,00 PLN/kg) i wybrakowanych krów (3,31 PLN/kg) są wyższe niż rok temu odpowiednio o 2 i 4%.

Według wstępnych danych w 2008 r. znacząco wzrósł import trzody chlewnej żywej (+249%) i mięsa wieprzowego surowego (+80%). Przywóz mięsa wyniósł prawie 438 tys. ton, a przywóz trzody chlewnej żywej prawie 55 tys. ton. Import przetworów mięsnych i kiełbas jest stosunkowo niski i w ub.r. uległ dalszej redukcji. Największymi dostawcami mięsa wieprzowego surowego do Polski były Dania (148 tys. ton) i Niemcy (141 tys. ton). Z kolei z Holandii (31 tys. ton) i Niemiec (17 tys. ton) importowano najwięcej trzody chlewnej żywej.

Eksport mięsa wieprzowego surowego wyniósł w ub.r. 245 tys. ton i był o 16% wyższy niż rok wcześniej. Co interesujące, wśród sześciu głównych odbiorców są nasi bezpośredni sąsiedzi; przy czym zdecydowanie największą ilość omawianego towaru wywieziono na Ukrainę (78 tys. ton, tj. 32%). W polskim eksporcie produktów sektora wieprzowiny duże znaczenie ma również eksport przetworów mięsnych (73 tys. ton), trzody chlewnej żywej (48 tys. ton) i kiełbas (32 tys. ton).

Rynek europejski

Przeciętna cena skupu trzody chlewnej w UE stopniowo obniża się już nieprzerwanie od 11 tygodni i osiągnęła poziom zbliżony do ceny z 2008 r. i przeciętnej ceny w latach 2003-07. W omawianym okresie cena spadła łącznie o 10,3%. Ceny wyrażone w euro najszybciej spadały w krajach naszego regionu: na Łotwie (-22%), w Polsce (-16%), na Litwie (-16%), na Węgrzech (-14%) i w Czechach (-14%). Jednakże spadki większe niż 10% notowano jeszcze w siedmiu innych krajach UE.

Przeciętne ceny żywca (PLN/kg; bez VAT) (09-15.02)

Towar	Polska	Makroregiony*			
		Północny	Centralny	Pd.-Wsch.	Zachodni**
Trzoda chlewna	4,39	4,43	4,47	4,38	4,34
Prosięta*** do 20 kg	166,15	158,63	172,51	171,71	158,57
Buhaje	5,18	4,87	5,41	5,22	-
Buhajki	5,48	5,26	5,54	5,48	-
Jałówki	4,50	4,45	4,52	4,50	-
Krowy	3,75	3,60	3,85	3,73	-
Bydło ogółem	4,78	4,53	4,92	4,70	-
Kurczęta brojlery	3,23	3,16	3,24	3,07	3,34
Indy	4,57	4,59	-	-	4,56

Źródło: MRiRW

* Makroregiony: Północny: pomorskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie; Centralny: mazowieckie, łódzkie, podlaskie; Południowo-Wschodni: lubelskie, świętokrzyskie, podkarpackie, małopolskie, śląskie; Zachodni: opolskie, dolnośląskie, wielkopolskie, lubuskie, zachodniopomorskie.

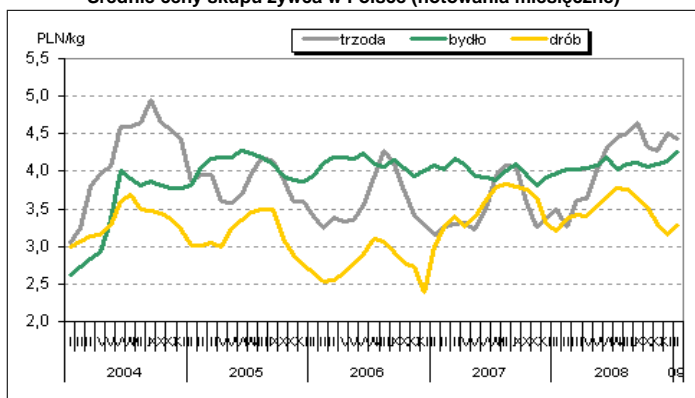
** Region zachodni dla bydła został częściowo włączony do regionu centralnego i północnego. *** PLN/szt.

Dynamika (%) średnich cen skupu żywca w Polsce

Tydzień	Trzoda chlewna	Bydło	Kurczęta	Indy
t (09-15.02)	4,39 PLN/kg	4,78 PLN/kg	3,23 PLN/kg	4,57 PLN/kg
t/t-1 (02-08.02)	1,88	2,14	2,73	-0,13
t/t-2 (26.01-01.02)	2,49	3,91	4,76	2,07
t/t-3 (19-25.01)	1,38	4,60	5,91	4,62
t/t-4 (12-18.01)	-0,89	6,46	3,18	6,80
r/r	36,68	14,08	3,97	8,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiRW

Średnie ceny skupu żywca w Polsce (notowania miesięczne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Ceny referencyjne mięsa w wybranych krajach UE (09-15.02)

	Trzoda chlewna EUR/100 kg mps	Bydło kl. U+R+O EUR/100 kg mpc	Drób tuszki 65% EUR/100 kg
Niemcy	139,60	335,61	226,50
Francja	124,00	336,23	210,00
Holandia	120,45	305,02	175,00
Dania	113,26	328,34	189,34
Polska	129,36	223,26	121,93
Czechy	133,60	271,95	163,97
Węgry	140,27	193,74	165,00
Litwa	149,73	238,06	156,61
Słowacja	143,74	296,89	173,29
Rumunia	154,39	251,87	145,44
UE średnio	132,85	336,78	172,36

Źródło: KE

Mleko

Rynek krajowy (09-15.02)

Według danych GUS w styczniu br. średnia cena skupu mleka ukształtowała się na poziomie 87,92 PLN/hl (około 90,55 PLN/100 kg), tj. niższym o ponad 1% w relacji miesięcznej oraz o ponad 29% wobec rekordowych poziomów w analogicznym okresie ubiegłego roku. Informacje Ministerstwa Rolnictwa zbierane z około 80 największych mleczarni wskazują z kolei na około 2% m/m (do 93,98 PLN/100 kg) spadek cen surowca. Przy utrzymujących się niskich cenach światowych i coraz silniej odczuwanym spowolnieniu gospodarczym skutkującym zmniejszeniem wydatków na produkty mleczarskie, perspektywy istotnej poprawy sytuacji producentów mleka są nieznaczące. Z drugiej strony gwałtowne osłabienie złotego oraz wprowadzenie przez KE dopłat do eksportu może w przeciągu kilku najbliższych miesięcy przełożyć się na wzrost sprzedaży polskich produktów na rynkach zagranicznych, co w konsekwencji będzie czynnikiem stabilizującym ceny. Już na przełomie stycznia i lutego br. odnotowano wzrost cen zbytu większości przetworów mleczarskich. Drożeje przede wszystkim masło - zarówno w blokach jak i konfekcjonowane, odtłuszczone mleko w proszku oraz sery dojrzewające. W połowie bieżącego miesiąca nieznaczne (maksymalnie o 1,4% w relacji tygodniowej) spadki cen odnotowano jedynie w przypadku produktów świeżych.

Wobec powyższego oczekujemy wyhamowania spadkowej tendencji cen skupu mleka w lutym i ich stopniowego wzrostu począwszy od marca br.

W styczniu br. nieznacznie zmniejszyło się regionalne zróżnicowanie cen skupu mleka. W największym stopniu surowiec potaniał w województwie opolskim (o 4,6% do 97,16 PLN/hl), gdzie notowano dotychczas najwyższe ceny. Duże spadki zaobserwowano także w województwach: śląskim (o ponad 3% do 92,59 PLN/hl) oraz wielkopolskim (o 3,8% do 88,66 PLN/hl). Wzrost cen – o ponad 2% do 97,43 PLN/hl – wystąpił jedynie w województwie podlaskim, o największej towarowości produkcji mleka w Polsce.

Rynek europejski i światowy

W połowie bieżącego miesiąca (09-20.02) na rynkach światowych następowała stopniowa stabilizacja cen przetworów mleczarskich. W portach Oceanii ceny masła, mleka w proszku oraz sera Cheddar utrzymały się na poziomie z przełomu stycznia i lutego br. Nieznacznie obniżyła się natomiast górna granica przedziału cen notowanych w portach Europy Zachodniej. Pomimo zwiększenia przez Komisję Europejską stawek refundacji wywozowych do większości przetworów mlecznych – w tym w ramach procedury przetargowej dla masła do maksymalnego poziomu 60,00 EUR/100 kg a OMP do poziomu 21,98 EUR/100 kg – produkty te nadal pozostają mniej konkurencyjne wobec artykułów pochodzących z Nowej Zelandii czy Australii. Niemniej, w przypadku Polski różnica w cenach powoli ulega zatarciu, co powinno pozwolić na skuteczne konkurowanie na rynkach zagranicznych.

Przeciętne ceny mleka i jego przetworów (PLN/100 kg; bez VAT) (09-15.02)

Towar	Polska	Makroregiony*			
		Północny	Centralny	Pd.-Wsch.	Zachodni
Mleko surowe**	93,98	101,70	87,61	87,37	89,99
OMP	648,09	693,27	639,00	611,61	602,70
PMP	752,00	811,07	766,66	739,75	nld
Masło w blok.	903,88	1004,71	857,56	908,13	894,88
Masło konfek.	1 073,84	1 083,59	1 017,45	1 066,08	1 181,64
Ser Edamski	1 091,50	1 110,66	1 126,16	1 009,95	nld
Ser Gouda	1 005,33	1 021,33	1 003,53	965,24	911,85

Źródło: MRiRW

* Makroregiony: Północny: pomorskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie; Centralny: mazowieckie, łódzkie, podlaskie; Południowo-Wschodni: lubelskie, świętokrzyskie, podkarpackie, małopolskie, śląskie; Zachodni: opolskie, dolnośląskie, wielkopolskie, lubuskie, zachodniopomorskie.

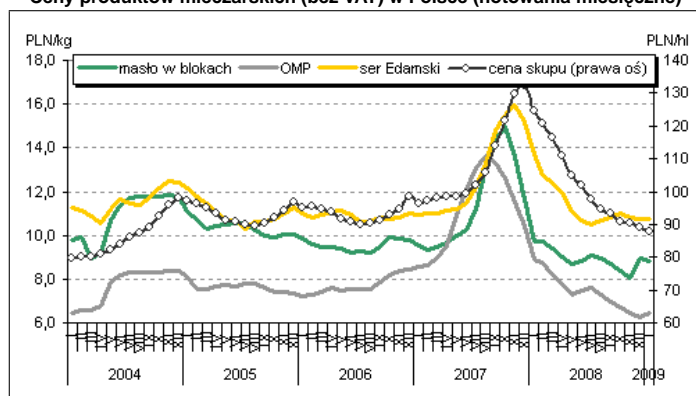
** Dane za styczeń 2009 r.

Średnie ceny sprzedaży bydła mlecznego na targowiskach (PLN/szt.) (09-15.02)

Kategoria bydła	Cena	zmiana tygodniowa (w %)
Jałówki cielne	2341,67	0,0
Krowy mleczne	2401,11	3,4

Źródło: MRiRW

Ceny produktów mleczarskich (bez VAT) w Polsce (notowania miesięczne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiRW

Dynamika (%) cen głównych wyrobów mleczarskich w Polsce

Tydzień	Masło ekstra w blokach (PLN/100 kg)	OMP (PLN/100 kg)	Ser Edamski (PLN/100 kg)
t (09-15.02)	903,88	648,09	1 091,50
t/t-1 (02-08.02)	2,29	3,16	0,93
t/t-2 (26.01-01.02)	4,10	7,40	2,81
t/t-3 (19-25.01)	5,94	7,64	2,79
t/t-4 (12-18.01)	3,88	9,57	3,92
t/r	-7,79	-26,51	-14,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiRW

Ceny skupu oraz zbytu mleka i przetworów mleczarskich w wybranych krajach UE (09-15.02) oraz ceny eksportowe w portach Oceanii i Europy Zachodniej (09-20.02; F.O.B.) w EUR/100kg

	Mleko surowe*	OMP	Masło ekstra (w blokach)
Niemcy	27,80	165	218
Francja	30,32	170	215
Holandia	32,95	161	212
Polska	24,02	142	199
Czechy	25,46	-	-
Słowacja	27,30	-	-
Oceania	16,10**	137	145
Europa Zachodnia	-	163	209

Źródło: MRiRW, USDA-Agricultural Marketing Service

* Dane za grudzień ub. r. ** Nowa Zelandia, Fonterra

Owoce i warzywa

Rynek krajowy (16-22.02)

W trzecim tygodniu lutego w spółdzielniach ogrodniczych utrzymywały się spadkowe tendencje cen skupu jabłek deserowych. Najwyższe ceny oferowano w województwie łódzkim (1,00-1,25 PLN/kg), natomiast najniższe - w małopolskim (0,60-0,75 PLN/kg). W analizowanym okresie średni poziom cen skupu jabłek (0,85 PLN/kg) był ponad dwukrotnie niższy niż rok wcześniej (2,04 PLN/kg). Wbrew oczekiwaniom, w styczniu i w lutym br. nie odnotowano ich sezonowego wzrostu, za co najprawdopodobniej odpowiada wciąż duża podaż tych owoców.

Rosną natomiast ceny skupu jabłek na eksport monitorowane przez IERiGŻ (w styczniu średnio o 11% m/m, do poziomu 0,68 PLN/kg). W największym stopniu podrożały jabłka odmiany Gala o średnicy powyżej 70 mm (o 28% m/m, do 1,09 PLN/kg) oraz Golden Delicious o średnicy powyżej 70 mm (o 12% m/m, do 1,00 PLN/kg). Na relatywnie stabilnym poziomie utrzymywały się natomiast ceny skupu jabłek odmian Jonagold, Jonagored oraz Szampion.

W analizowanym okresie w zakładach przetwórczych na stabilnym poziomie w relacji tygodniowej utrzymywały się ceny skupu netto kapusty białej (0,30 PLN/kg loco zakład), selerów (0,58 PLN/kg lż), pietruszki (0,70 PLN/kg lż) i buraków (0,28 PLN/kg lż). Nieznacznie wzrosły ceny skupu cebuli obieranej (do 0,76 PLN/kg lż) i marchwi na kostkę (do 0,44 PLN/kg lż).

Dane GUS wskazują, że od początku bieżącego roku gospodarczego (tj. w okresie lipiec - listopad ub. r.) poziom produkcji warzyw mrożonych, dań gotowych, marynat i konserw warzywnych był zbliżony do poziomu produkcji przetworów w analogicznych miesiącach 2007r. W relacji rocznej niższa była produkcja mrozonek, natomiast wyższa - marynat i konserw.

Rynek światowy

Sytuacja krajowych producentów gruszek w bieżącym sezonie jest lepsza niż sytuacja producentów jabłek. Spadek średniomiesięcznych cen hurtowych gruszek w relacji rocznej, będący konsekwencją większych ubiegłorocznych zbiorów tych owoców w Polsce, jest istotnie niższy niż w przypadku jabłek.

Według szacunków World Apple and Pears Association poziom zapasów gruszek w Europie na dzień 1 stycznia br. - wynoszący 411 tys. t - był o 24% niższy w porównaniu z analogicznym okresem rok wcześniej. Powyższe jest pochodną niższych zbiorów w krajach unijnych w bieżącym sezonie, szacowanych przez USDA (Amerykański Departament ds. Rolnictwa) na 2,23 mln t (spadek o 12% w relacji rocznej). Mimo przewidywanego ograniczenia eksportu i wzrostu importu, konsumpcja tych owoców w omawianym okresie będzie najprawdopodobniej o 7% niższa r/r i ostatecznie ukształtuje się na poziomie 2,24 mln t.

Średnie ceny hurtowe owoców na giełdach towarowych w Polsce (PLN/kg)

	Bronisze 17.02	Lublin 17.02	Poznań 18.02	Sandomierz 17.02	Wrocław 18.02
Krajowe					
Gruszki	3,50	4,50	3,25	2,75	3,25
Jabłka					
Cortland	0,98	0,97	1,10	0,63	0,95
Gala	1,17	1,20	1,30	0,50	1,27
Golden	1,17	1,10	1,23	-	1,17
Jonagored	0,98	-	1,17	0,70	-
Ligol	1,17	1,07	1,27	0,75	-
Lobo	0,98	1,12	1,17	0,60	-
Szampion	1,17	1,07	1,40	0,75	-
Importowane					
Banany	4,40	4,28	4,33	4,60	4,10
Cytryny	3,15	3,40	3,30	3,25	-
Grejfruty	5,05	5,00	5,43	4,75	4,50
Mandarynki	5,15	5,40	5,50	5,45	4,50
Pomarańcze	4,20	3,20	3,35	4,25	3,65
Winogrona	9,75	10,50	9,57	11,50	11,50

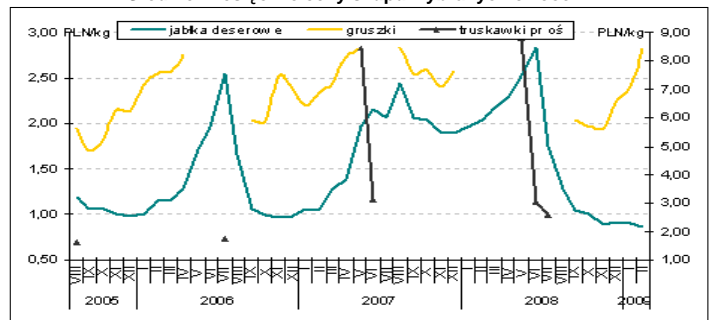
Źródło: MRiRW i strony giełd

Średnie ceny hurtowe warzyw na giełdach towarowych w Polsce (PLN/kg)

	Bronisze 17.02	Lublin 17.02	Poznań 18.02	Sandomierz 17.02	Wrocław 18.02
Krajowe					
Buraki ćwikłowe	0,68	0,65	0,70	0,60	0,95
Cebula biała	0,85	0,55	0,75	0,55	0,60
Kapusta biała	0,35	0,33	0,46	0,25	0,40
Marchew	1,45	0,85	1,25	0,70	1,20
Ogórki długie	-	-	13,50	-	-
Ogórki krótkie	12,00	13,00	-	-	-
Pietruszka	2,88	2,10	2,45	1,80	1,75
Pory	4,00	4,00	5,25	2,50	4,50
Salata (szt.)	3,83	2,95	2,50	-	-
Selery	1,80	1,80	1,40	1,30	1,50
Pieczarki	4,50	4,50	3,25	5,25	5,00
Ziemiaki	0,58	0,65	0,63	0,65	0,73
Importowane					
Ogórki długie	9,40	9,00	10,33	10,50	11,00
Papryka czerwona	8,50	8,10	7,00	9,50	8,50
Pomidory	4,83	4,30	7,50	4,50	5,50

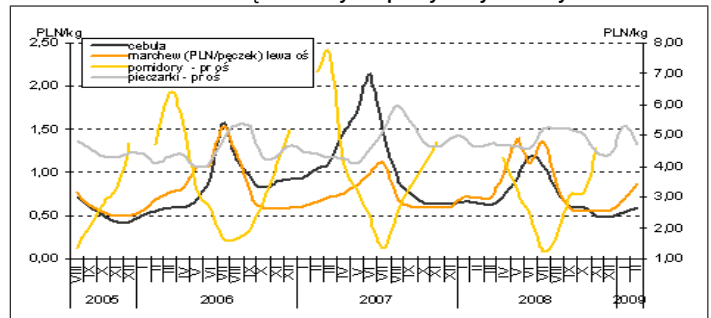
Źródło: MRiRW i strony giełd

Średnie miesięczne ceny skupu wybranych owoców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiRW

Średnie miesięczne ceny skupu wybranych warzyw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiRW

Środki produkcji

Pasze przemysłowe

Według danych Ministerstwa Rolnictwa w styczniu powstrzymany został trend spadkowy cen pełnoporcjowych mieszanek paszowych. Taniały one przynajmniej przez ostatnie pół roku, przy czym najsilniej w okresie sierpień-październik. Od najwyższego poziomu do najniższego ceny spadły o 18% (pasze dla indyków) do 29% (pasze dla tuczników). W styczniu część pasz pełnoporcjowych nadal nieznacznie taniała, a część podrożała. Najbardziej zdrożały pasze dla bydła (+5,7%), mniej dla indyków (+3%), nieznacznie dla kur niosek (+0,7%) i kurcząt brojlerów (+0,2%). Nadal taniały pełnoporcjowe mieszanki dla warchlaków i tuczników (-2,7%), dla loch (-2,3%) i dla bydła mlecznego (-0,4%).

Tak jak przewidywaliśmy w poprzednich miesiącach (Agro Tydzień z 24.11.2008 i 25.01.2009) coraz więcej wskazuje na to, że w pierwszym kwartale br. odwróceniu ulegnie tendencja spadkowa cen pasz pełnoporcjowych. W kierunku wzrostu cen pasz działają dwa ważne czynniki. Po pierwsze od połowy grudnia na rynku krajowym notuje się stopniowy wzrost cen zbóż. Po drugie, na skutek osłabienia złotego, rosną ceny importowanej śrutu sojowej, która jest głównym składnikiem białka w mieszankach paszowych. Wzrosty cen surowców do produkcji już znajdują odzwierciedlenie w cenach pasz.

Nieco odmiennie od sytuacji na rynku mieszanek pełnoporcjowych kształtuje się sytuacja na rynku koncentratów. Ceny premiksów, czyli najbardziej skoncentrowanych dodatków do pasz, w ostatnich miesiącach tylko nieznacznie taniały i nadal utrzymywały się na wysokich poziomach. Co więcej, w styczniu ceny jeszcze bardziej wzrosły. Niestety stosunkowo mały rozmiar tego rynku przy jednoczesnym zróżnicowaniu składu przygotowywanych premiksów, utrudnia porównywanie ich cen. Ceny ulegają dużym wahaniom pomiędzy miesiącami. Notowane wzrosty cen mogą wynikać z rzeczywistych trendów, ale również ze zmiany struktury sprzedawanych premiksów.

W styczniu wzrosła sprzedaż pasz z zakładów. Największy wzrost zanotowano w przypadku pasz dla bydła (+28% m/m) i trzody chlewnej (+19%), mniejszy w przypadku drobiu (+4%). Mimo miesięcznego wzrostu, w skali roku sprzedaż spadła odpowiednio o 18, 27 i 17%. W styczniu zakłady monitorowane przez MRiRW sprzedały 208 tys. ton pasz dla drobiu, 88 tys. ton pasz dla trzody chlewnej i 46 tys. ton pasz dla bydła.

Według wstępnych danych w 2008 r. do Polski zaimportowano 1.821 tys. ton (+5% r/r) pozostałości z ekstrakcji oleju sojowego. W przeważającej większości jest to śruta sojowa, która jest podstawowym źródłem białka w paszach. Zarówno pod względem wolumenu jak i wartości, jest to druga największa pozycja w Polskim imporcie rolno-spożywczym. Większość, bo aż 73% śrutu pochodziło z Argentyny, a 21% z UE. Spadek wartości złotego wobec dolara i euro automatycznie podraża importowane składniki pasz.

Ceny surowców energetycznych (PLN/l) (Olej napędowy, LPG 22-29.01; Olej opałowy 02.02)

Rodzaj	Olej napędowy	LPG	Olej opałowy			
			pn.	centr.	pd.-wsch.	zach.
Cena	3,53	1,78	2,42	2,42	2,42	2,41

Opracowanie na podstawie danych ze stron <http://www.gaz.zabrze.pl>, <http://www.olej-opalowy.pl>, <http://www.bankier.pl>

Ceny detaliczne środków do produkcji rolnej* (z VAT) – styczeń 2009

Nawozy	PLN/t	Środ. ochr. roślin	PLN/l
Azotowe		Herbicydy	
Saletra amonowa 34%	1030-1130	Roundup 360sl	26-40
Siarczan amonowy 20%	625-942	Atlantis 04 WG	372-380 PLN/kg
Mocznik	1000-1380	Apyros 75 WG	-
Saletrzak	915-1067	Starane 250 EC	135-145
Potasowe		Granstar 75 WG	184-190 PLN/100g
Sól potasowa 60%	1650-1969	Fungicydy	
Siarczan potasu	-	Amistar 250SC	195-210
Fosforowe		Ilorizon 250 EW	87-95
Superfosfat 40%	2220-2570	Tilt Plus 400 EC	80-110
Superfosfat 20%	1220-1300	Orius 250 EW	80-90
Fosforan amonu	2213-2525	Insektycydy	
Wapniowe		Bi 58 Nowy 400 EC	31-38
Saletra wapniowa	-	Fury 100 EW	110-122
Wapno tlenkowe 50%	110-130	Mospilan 20 SP	- PLN/2,4 kg
Wieloskładnikowe		Materiał siewny**	PLN/100kg
Polifoska max	1628-1849	Pszonica ozima Pn	145-170
Polifoska 4	1613-1832	Pszonica ozima Cn-Płd	145-165
Polifoska 5	1688-1823	Jęczmień ozimy Pn	150-160
Polifoska 6	1880-2030	Jęczmień ozimy Cn-Płd	140-165
Polifoska 8	1699-2187	Żyto ozime	130-145
Poliwap	1403-1575	Pszonczyto ozime Pn	140-145
Polimag S	1930-2659	Pszonczyto ozime Cn-Płd	145-155

* Średnie ceny wg przeprowadzonej ankiety telefonicznej w dniach 16-19 stycznia br.

** Średnie ceny wg Polskiej Izby Nasionnej – sierpień 2008

Ceny sprzedaży pasz dla zwierząt (baz VAT) (PLN/t)

Miesiąc	XI 08	XII 08	I 09	I 09/I 08
Bydło				
M.p. pełnoporcjowe	939	877	927	-14,0 %
M.p. uzupełniające	1396	1345	1402	-0,4 %
Premiaksy	1247	1188	1156	30,1 %
Drób				
M.p. pełnoporcjowe	1022	1006	1016	-15,5 %
M.p. uzupełniające	1765	1679	1873	0,8 %
Premiaksy	2814	2710	3286	38,7 %
Trzoda chlewna				
M.p. pełnoporcjowe	973	937	941	-16,0 %
M.p. uzupełniające	1692	1695	1718	-2,2 %
Premiaksy	2205	2203	2126	10,6 %

Źródło: MRiRW

Średnie ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym (PLN) (IV kw. 2008r.)

Województwo	Przeciętne	Dobre	Średnie	Słabe
Dolnośląskie	15 288,40	19 223,30	15 657,80	9 498,20
Kujawsko-pomorskie	25 463,60	29 595,50	26 496,10	20 439,00
Lubelskie	10 866,20	13 744,20	10 789,10	8 105,20
Lubuskie	7 661,30	8 921,90	7 991,00	6 432,60
Łódzkie	15 488,20	17 803,90	17 763,10	12 229,70
Małopolskie	14 208,50	15 459,70	14 105,00	12 331,50
Mazowieckie	16 674,30	23 408,60	16 948,70	13 426,40
Opolskie	14 206,60	18 137,30	15 106,30	10 446,40
Podkarpackie	8 474,80	9 823,90	8 436,40	7 283,00
Podlaskie	17 111,70	21 087,00	18 662,20	14 285,50
Pomorskie	17 636,50	21 587,00	17 539,50	15 408,70
Śląskie	16 392,20	22 835,40	16 009,90	11 394,90
Świętokrzyskie	8 427,80	11 009,80	8 570,90	6 082,20
Warmińsko-mazurskie	12 856,80	14 584,40	13 632,40	11 163,80
Wielkopolskie	24 418,60	33 620,40	26 249,40	17 691,60
Zachodniopomorskie	10 059,50	11 535,50	10 787,50	8 159,10
Polska	15 440,70	18 690,80	16 234,80	12 297,10

Źródło: GUS